

Sammanställning av hållbarhetskrav

Handhållna maskiner – utemiljö 2026

Detta är en sammanställning av de hållbarhetskrav och villkor som är ställda i upphandlingen av Handhållna maskiner – utemiljö 2026.

Ramavtalet bidrar till mål 13. Bekämpa klimatförändringar i Agenda 2030, då stort fokus ligger på elektrifierade maskiner.

Krav och villkor i upphandlingen bidrar även till att nå nedanstående mål.

Sammanfattning

Ramavtalet omfattar grästrimmers och röjsågar, häcksaxar och beskärningsverktyg, lövblåsar, motorsågar, laddning - laddare i olika storlekar samt laddskåp. samt service och eftermarknadstjänster - inklusive underhåll och reparation.

Följande hållbarhetsaspekter har kravställts i upphandlingen:

- Arbetsmiljö
- Hållbara leveranskedjor
- Cirkulär ekonomi
- Klimatpåverkan
- Miljö- och hälsoskadliga ämnen
- Systematiskt miljöarbete

Hållbarhetskrav och villkor

Under nedanstående rubriker finns de villkor och krav som ställts i upphandlingen. Rubrikerna utgörs av de hållbarhetsaspekter som just detta ramavtal omfattar:

Arbetsmiljö

Generella krav på maskiner

Ett urval från samtliga krav:

- Maskinerna ska vara avsedda för professionell och kontinuerlig yrkesanvändning
- Konstruktion och motor/enhet ska vara dimensionerad för hög driftsäkerhet och lång livslängd
- All utrustning ska vara ergonomiskt utformad och anpassad för heldagsarbete
- Maskiner ska ha effektiv vibrationsdämpning och ljudnivå enligt gällande standard
- Snabbladdning ska vara möjlig via dedikerade laddare
- Möjlighet till driftdata, användningsstatistik eller uppföljningsstöd ska finnas
- Motorer ska uppfylla gällande utsläppsstandard (EU emissionskrav)
- Maskinerna ska vara vibrationsdämpade enligt EN-norm
- Maskiner ska ha låga underhållsintervall och enkel åtkomst till servicepunkter

Buller

Testning av buller ska ske enligt bullerdirektivet (2000/14/EG) eller enligt maskindirektivet (2006/42/EG). Den A-vägda ljudeffektnivån LWA ska fastställas i enlighet med den generella standard ISO 3744 som framgår av EU:s bullerdirektiv.

Följande gränsvärden, Ljudeffektnivå dB(A), får inte överskridas för batteridrivna maskiner:

- Motorsågar dB(A) 110
- Röjsågar dB(A) 110
- Häcksaxar dB(A) 95
- Lövblåsar dB(A) 100

Hållbara leveranskedjor

Tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor

Leverantörens åtaganden i bilaga Uppförandekod för leverantörer

Leverantören ska fullgöra ramavtalet i enlighet med åtagandena i bilaga *Uppförandekod för leverantörer* avseende mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljön och affärsetik samt vidta de åtgärder som anges i detta avsnitt.

Åtagandena gäller för all verksamhet med anknytning till de varor som ramavtalet omfattar.

Leverantörens process för tillbörlig aktsamhet

För att säkerställa efterlevnaden av leverantörens åtaganden enligt bilaga Uppförandekod för leverantörer ska leverantören ha en process för tillbörlig aktsamhet. Processen ska uppfylla de krav som anges nedan i punkterna I - VII. Processen ska vara dokumenterad och tillämpas från 2027-07-01.

Genom denna process ska leverantören identifiera, förhindra, begränsa och gottgöra negativ påverkan på människor, miljö och samhälle i den egna verksamheten och i leveranskedjorna.

I. Leverantören ska integrera åtagandena i bilaga *Uppförandekod för leverantörer* i policyer och fördela ansvaret för policyer och tillbörlig aktsamhet genom att

- a. säkerställa att relevanta policyer, fastställda på högsta ledningsnivå, antas eller revideras så att de överensstämmer med åtagandena i Uppförandekod för leverantörer,
- b. offentliggöra policyerna och kommunicera dem till rättighetshavare som berörs av den egna verksamheten,
- c. säkerställa att styrelsen tar hänsyn till policyerna när den fattar beslut,
- d. utse en eller flera personer i ledningsfunktion som ansvariga för processen för tillbörlig aktsamhet samt
- e. tilldela ansvar för implementeringen av policyerna till anställda vars beslut mest sannolikt ökar eller minskar riskerna för negativ påverkan.

II. Leverantören ska identifiera och bedöma faktisk och potentiell negativ påverkan genom att

- a. identifiera riskleverantörer,
- b. kartlägga leveranskedjorna för riskleverantörer,
- c. regelbundet undersöka riskerna för negativ påverkan i den egna verksamheten och i leveranskedjorna för riskleverantörer,
- d. samråda på ett meningsfullt sätt med rättighetshavare eller deras företrädare och hämta information från trovärdiga och oberoende källor om samråd inte är möjligt i leveranskedjorna för riskleverantörer,
- e. uppmärksamma negativ påverkan på individer från grupper och befolkningar som har en ökad risk för sårbarhet eller marginalisering, inklusive miljö- och människorättsförsvare samt
- f. prioritera de mest betydande riskerna utifrån sannolikhet och allvarlighet.

III. Leverantören ska förhindra och begränsa faktisk och potentiell negativ påverkan som leverantören orsakar eller bidrar till genom att

- a. upphöra med aktiviteter som orsakar eller bidrar till negativ påverkan i den egna verksamheten eller i leveranskedjorna,
- b. upprätta åtgärdsplaner i meningsfulla samråd med berörda rättighetshavare eller deras företrädare, med särskilt fokus på de mest betydande riskerna som har identifierats, samt
- c. främja inköpsmetoder som inte försvårar för underleverantörer att efterleva åtagandena i bilaga *Uppförandekod för leverantörer*.

IV. Leverantören ska använda sitt inflytande för att förhindra och begränsa faktisk och potentiell negativ påverkan kopplad till leverantörens verksamhet genom att

- a. bedöma riskleverantörer utifrån åtagandena i bilaga *Uppförandekod för leverantörer* och processen för tillbörlig aktsamhet med särskilt fokus på de mest betydande riskerna som har identifierats,
- b. upprätta åtgärdsplaner för riskleverantörer, med särskilt fokus på de mest betydande riskerna som har identifierats,
- c. skriftligen vidareförmedla åtagandena i bilaga *Uppförandekod för leverantörer* och villkor enligt avsnitt "Leverantörens process för tillbörlig aktsamhet" till riskleverantörer,

- d. ålägga riskleverantörer att redogöra för leveranskedjorna i enlighet med kravet enligt avsnitt ”Transparens i leveranskedjorna” samt
- e. säkerställa möjligheten att tillfälligt stoppa leveranser från en underleverantör medan förebyggande och begränsande åtgärder vidtas samt, vid allvarliga avvikelser som inte åtgärdas, möjligheten att säga upp avtal med berörd underleverantör.

V. Leverantören ska följa upp åtgärderna för att förhindra och begränsa faktisk och potentiell negativ påverkan genom att

- a. följa upp upprättade åtgärdsplaner för den egna verksamheten och för riskleverantörer, med särskilt fokus på de mest betydande riskerna som har identifierats,
- b. samråda på ett meningsfullt sätt med rättighetshavare som berörs av den egna verksamheten, eller deras företrädare, och i den mån det går i leveranskedjorna för riskleverantörer, samt
- c. hantera avvikelser.

VI. Leverantören ska möjliggöra för intressenter såsom rättighetshavare, deras företrädare och miljö- och människorättsförsvarare att framföra klagomål om de har farhågor om faktisk eller potentiell negativ påverkan i leverantörens verksamhet eller i leveranskedjorna. Leverantören ska hantera de klagomål som framförs.

VII. Leverantören ska, om leverantören har orsakat eller bidragit till faktisk negativ påverkan, tillhandahålla gottgörelse genom att

- i den mån det går återställa drabbade rättighetshavare till den situation de skulle befinna sig i om den negativa påverkan inte hade inträffat och möjliggöra en gottgörelse som står i proportion till betydelsen och omfattningen av den negativa påverkan,
- samråda på ett meningsfullt sätt med drabbade rättighetshavare eller deras företrädare om lämplig gottgörelse samt
- utvärdera om drabbade rättighetshavare är tillfredsställda med processen och resultatet.

Leverantörens rapporteringsskyldighet

Om leverantören har skälig anledning att anta att det förekommer eller har förekommit en allvarlig avvikelse i den egna verksamheten eller i leveranskedjorna ska leverantören inom två (2) veckor rapportera till Inköpscentralen de faktiska omständigheterna samt de genomförda och planerade åtgärderna i enlighet med avsnittet ”Leverantörens process för tillbörlig aktsamhet”.

Allvarliga avvikelser avser tvångsarbete, barnarbete, arbetsförhållanden som medför fara för liv, allvarlig miljöskada, storskalig korruption och attacker på miljö- och människorättsförsvare. De allvarliga avvikelserna definieras i bilaga *Uppförandekod för leverantörer*.

Uppföljning av villkoren för tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor

Leverantören ska delta i och samarbeta med Inköpscentralens uppföljning av åtagandena i bilaga *Uppförandekod för leverantörer* och avsnittet "Leverantörens process för tillbörlig aktsamhet". Uppföljningen kan komma att genomföras enligt avsnitt "Uppföljning och insyn" och genom olika metoder såsom dialog, egenrapportering, transparens i leveranskedjorna och revision samt i övrigt enligt villkor i ramavtalet.

Dialog

Leverantören ska inom två (2) veckor från Inköpscentralens begäran delta i dialog om hur leverantören efterlever sina åtaganden och processen för tillbörlig aktsamhet.

Egenrapportering

Leverantören ska inom fyra (4) veckor från Inköpscentralens begäran skriftligen redogöra för sin process för tillbörlig aktsamhet.

Transparens i leveranskedjorna

Leverantören ska inom fyra (4) veckor från Inköpscentralens begäran skriftligen redogöra för vilka underleverantörer leverantören använder för att fullgöra kontrakten. Detta inkluderar de juridiska namnen och fysiska adresserna för:

- sluttillverkningsanläggningar för batterier eller varor innehållande batterier
- tillverkningsanläggningar ett (1) led bortom sluttillverkning av batterierna
- tillverkningsanläggningar för komponenter i batterierna
- smältverk/raffinörer för det tenn, volfram, tantal och guld (3TG), kobolt och glimmer som används i batterierna
- ursprunget för tenn, volfram, tantal och guld (3TG), kobolt och glimmer som används i batterierna

Revision

Leverantören ska inom fyra (4) veckor från Inköpscentralens begäran möjliggöra för Inköpscentralen att själv eller genom ombud utföra

revisioner i leverantörens egen verksamhet. Leverantören ska också möjliggöra för Inköpscentralen att själv eller genom ombud utföra revisioner i eventuella underleverantörers verksamhet. Leverantören och eventuella underleverantörer ska i samband med revisioner tillhandahålla den information som Inköpscentralen efterfrågar.

Rätt att dela resultat

Inköpscentralen har rätt att dela resultat av uppföljning med andra upphandlande organisationer, under förutsättning att Inköpscentralen tar hänsyn till känslig information om affärsförhållanden.

Hantering av avvikelser från villkoren om Tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor

Avvikelser ska åtgärdas

Leverantören ska åtgärda avvikelser från åtagandena i bilaga *Uppförandekod för leverantör* och avsnittet ”Leverantörens process för tillbörlig aktsamhet”. Fokus ska vara på förbättringar i leverantörens verksamhet och i leveranskedjorna.

Åtgärdsplan vid avvikelser

Vid avvikelse från åtagandena i bilaga *Uppförandekod för leverantör* och avsnittet ”Leverantörens process för tillbörlig aktsamhet” ska leverantören upprätta en tidsatt åtgärdsplan som ska godkännas av Inköpscentralen. Leverantören ska upprätta åtgärdsplanen senast två (2) veckor från Inköpscentralens meddelande om avvikelsen. Åtgärdsplanen ska stå i proportion till avvikelsernas allvarlighet och ska beskriva hur avvikelserna ska åtgärdas inom tidsramen.

Vite vid avvikelser från villkoren om Tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor

Om leverantören inte följer åtagandena i avsnitten ”Leverantörens rapporteringsskyldighet”, ”Uppföljning av villkoren för tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor”, ”Avvikelser ska åtgärdas” eller inte hanterar avvikelser i enlighet med upprättad åtgärdsplan har Inköpscentralen rätt till vite från leverantören. Vite utgår med 20 000 kronor, exklusive mervärdesskatt, per påbörjad kalendervecka som omständigheterna består. Vitet kan högst utgå under fyra (4) veckor.

Uppsägning av ramavtalet vid avvikelser från villkoren om Tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor

Om leverantören inte följer åtagandena i avsnitten ”Leverantörens rapporteringsskyldighet”, ”Uppföljning av villkoren för tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor”, ”Avvikelser ska åtgärdas” eller inte hanterar

avvikelser i enlighet med upprättad åtgärdsplan har Inköpscentralen rätt att säga upp ramavtalet med skälig uppsägningstid.

Om Inköpscentralen har rätt till maximalt vite enligt avsnittet ”Vite vid avvikelser från villkoren om Tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor” eller om avropsstopp har förelegat i tre (3) månader har Inköpscentralen rätt att säga upp ramavtalet med omedelbar verkan.

Oaktat någon annan bestämmelse i ramavtalet har Inköpscentralen rätt att säga upp ramavtalet med omedelbar verkan om

- a. Inköpscentralen har gjort sannolikt att en allvarlig avvikelse förekommer i leverantörens verksamhet eller i leveranskedjorna, och
- b. den som orsakar den allvarliga avvikelsen inte vidtar omedelbara åtgärder för att förhindra och begränsa den.

Cirkulär ekonomi

Total livscykelkostnad

Leverantören ska kunna redovisa förväntad total livscykelkostnad inklusive inköp, drift (energi/bränsle), service, underhåll och återtag på begäran av UM.

Återtag

Leverantören ska erbjuda återtag av maskiner och batterier vid livscykelns slut.

Avrop via Leasing

UM ska kunna avropa handhållna maskiner via leasing.

Garantitider

Garantitiden för samtliga produkter (batteri och bensin) ska vara 12 månader.

Service och reparation

Leverantören ska ha en serviceorganisation/auktoriserat återförsäljarnätverk för det sortiment som omfattas av anbudet.

Reservdelar ska finnas tillgängliga under minst 8 år för offererat sortiment och kunna levereras inom 5 arbetsdagar.

Serviceavtal enligt tillverkarens serviceplan ska erbjudas som tillval.

Klimatpåverkan

Stort urval av elektriska maskiner

Urvalet av elektriska maskiner är stort. Detta medför betydlig minskning av utsläpp och klimatpåverkan från användningsskedet.

Drivmedel

Maskiner med motorer utan avgasrening ska kunna använda alkylatbensin.

Miljö- och hälsoskadliga ämnen

Tungmetaller

Batterier får inte innehålla nedanstående metaller i högre halter än de nedan angivna:

- Kvicksilver överstigande 0,00001 viktprocent
- Kadmium överstigande 0,0005 viktprocent
- Bly överstigande 0,0005 viktprocent
- Arsenik överstigande 0,001 viktprocent

Systematiskt miljöarbete

Leverantören ska bedriva ett systematiskt och dokumenterat miljöarbete som minst omfattar de delar av verksamheten som har anknytning till avtalsföremålen.

Dokumentation som visar att ett systematiskt miljöarbete bedrivs ska vara märkt med datum och verksamhetens namn, vara giltig under hela ramavtalets löptid och minst innehålla:

- a. en miljöpolicy som är antagen av ledningen och som innehåller åtagande om miljöhänsyn, lagefterlevnad och ständig förbättring,
- b. en redovisning och prioritering av verksamhetens betydande miljöaspekter och miljörisker (miljöutredning) som inte är äldre än 3 år,
- c. mål och handlingsplaner för verksamhetens betydande miljöaspekter och risker, inklusive ansvarsfördelade och tidsbestämda aktiviteter för att minska negativ miljöpåverkan samt en uppföljning av målen och handlingsplanerna,

- d. en rutin för hur Inköpscentralens ställda varuspecifika miljökrav säkerställs och, om tillämpligt, vidareförmedlas i leveranskedjan.

Giltigt certifikat enligt ISO 14001 eller EMAS (EC 1221/2009) eller FR2000 godtas som bevis för att villkoren efterlevs. Diplom enligt Svensk Miljöbas godtas under förutsättning att det kompletteras med bevis avseende punkt d) ovan om varuspecifika miljökrav ställts.